

Πολυλ. ἔνθ' ἄν. || Ἄσμι.

Κόρ', ἄρχως σου θὰ παδρευτῇ κι ἄλλη ξαθὴ θὰ πάρη
κι ἃ δὲ βαρεσιψηχῆς κ' ἐσύ, ἔλα νὰ βῆς κουδάρος,
κουδάρος γὴ κουδάρισσα ν' ἀλλάξης τὰ στεφάνια
ἡ=ῆ) Κρήτ.

βαρῶ κοιν. βαροῦ Ἀπουλ. (Καλημ.) Εὐβ. (Ἀγία
Ανν. Αὐλωνάρι. Στρόπον.) Θράκ. (Κεσάν.) Καλαβρ.
Μπόβ.) Καπ. (Σινασσ.) Λυκ. (Λιβύσσ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.)
αράω σύννηθ. βαράων βόρ. ιδιῶμ. καὶ Πελοπν. (Μάν.
ουθεν. Τριφυλ.) βαρέω Καλαβρ. βαρέον Εὐβ. (Αὐλω-
νάρ. Κονίστρ.) Καλαβρ. (Μπόβ.) βαρῶν Ἄνδρ. Θράκ.
Αδριανούπ.) Καπ. (Σινασσ.) Μακεδ. (Μελέν.) βαρίζω
Απουλ. Κίμωλ. Κρήτ. Μύκ. Πελοπν. (Δημητσάν.) Πόντ.
Ινέπ.) Σκυρ. βαρίζω Κρήτ. βαρήχνω Κρήτ. Ἀόρ.
ἐβάρησα Κέρκ. Κεφαλλ. βάρησα Νάξ. (Φιλότ.) ἐβάρηκα
Κρήτ. Μήλ. βάρηκα Κάρπ. Προστ. βάρει Βιθυν. Κε-
φαλλ. κ.ά. βάρει πολλαχ. βάρ' πολλαχ. Μετοχ. βα-
ρημένος Κύπρ. Πάνορμ. βαρεμένος κοιν. βαρειωμένος
Πελοπν. (Γορτυν.) βαρειομένους Θράκ. (Αἰν.) βαρού-
μενος πολλαχ.

Τὸ μεταγν. βαρῶ. Ὁ τύπ. βαρίζω καὶ μεσν. Περί
τοῦ βαρήχνω ἐκ τοῦ ἐβάρησα καθὼς καὶ ἀπαντῶ
-ἀπαντήχνω κττ. ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 1.291. Ἡ προστ.
βάρ' πάντοτε ἐν συνεκφ. μετὰ τῆς ἀντωνυμίας τόν, τήν,
τό, οἶον: βάρ' τον-την-το. Ἡ μετοχ. βαρεμένος
συμπίπτει μὲ τὴν μετοχ. τοῦ βαρένω, ὁ ἰδ.

Α) Μετβ. **1)** Προξενῶ βάρος, πιέζω διὰ τοῦ βάρους
πολλαχ. καὶ Καπ. (Σινασσ.) Πόντ. (Ἰνέπ.): Μὲ βαροῦνε
τὰ πράματ' αὐτὰ Θήρ. || Φρ. Τὸν βαρεῖ ἡ γνῶσ' (ἔχει πολ-
λὴν γνῶσιν) Μακεδ. (Σισάν.) || Ἄσμι.

Σκλάβε μ' πεινᾷς, σκλάβε μ' διρᾷς, σκλάβε μ' ροῦχα γυρεύεις,
σκλάβε μ' τὰ σίδερα βαροῦν, σκλάβε μ' οἱ ἄλυσιές σου;
Ἰνέπ.

Οὔτε τὰ ροῦχα μου βαροῦν οὔτε τ' ἀσημικά μου,
μόν' ἔσφαξαν τὸ ταῖρι μου ἄνω 'ς τὰ γόνατά μου,
ἐκεῖν' ἐμὲν ἐβάρυνε, πόμειν' ἀπὸ τῆ συντροφιά μου
Σινασσ.

Στέκομαι κ' εἰς τὴν γῆν βαρῶ κ' ἡ γῆς βαρεῖ 'ς ἐμένα
Νίσυρ.

Νὰ πῶ ἡ πλάκα σοῦ βαρεῖ, νὰ πῶ τὸ μαῦρο χῶμα;
(μοιρολ.) Ἰθάκ. **β)** Καταπονῶ, θλίβω Ἡπ. (Ζαγόρ.):
Μὲ βαρεῖ ἡ δ'λειά. **γ)** Ἐνοχλῶ, λυπῶ, στενοχωρῶ πολ-
λαχ. καὶ Ἀπουλ. (Καλημ.) Καπ. (Σινασσ.) κ.ά.: Μὲ βά-
ρεσε πολὺ αὐτὸς ὁ λόγος Ἡπ. || Φρ. Μὲ βαρεῖ (αἰσθάνομαι
τύψιν συνειδήσεως) Μακεδ. (Σισάν). Μοῦ βαρεῖ (λυποῦμαι
ἢ μοῦ κακοφαίνεται) Λεξ. Αἰν. ἢ βαρύνομαι Ἡπ.) Τοῦ βαρ-
νεῖ (τοῦ κακοφαίνεται) Σινασσ. || Γνωμ. Τοῦ πούλῳ τοῦ
Κύρι' ἐλέησον βαρεῖ κι τ' Ὀιοῦ (αἱ πολλὰι θρησκευτικαὶ πα-
ρακλήσεις καταντοῦν ὀχληραὶ) Ἡπ. (Ζαγόρ.) **2)** Κτυπῶ,
πλήττω κοιν.: Βαρῶ παλαμάκια. Βαρῶ τὴν καμπάνα. Τὸ
βάρεσε τὸ παιδί καὶ κλαίει κοιν. Συνεκδ. καί: βάρεσα τὸ
πόδι μου - τὸ χέρι μου κττ. ἀντὶ τοῦ: ἔπεσα καὶ βάρεσα 'ς τὸ
πόδι μου - 'ς τὸ χέρι μου κοιν. || Φρ. Μὲ βάρεσε 'ς τὸ κεφάλι
τὸ κρασί (ἔπαθα κεφαλαλγίαν ἀπὸ τὴν κακὴν ποιότητα
τοῦ κρασιοῦ). Ἡ βρόμα μοῦ βάρεσε 'ς τὴ μύτι. Τὸν βάρεσε
νταμλᾶς (ἔπαθε ἀποπληξίαν). Βαρῶ τὸ γάλα (κτυπῶ αὐτὸ
πρὸς ἐξαγωγήν τοῦ βουτύρου) σύννηθ. Βαρῶ βούτυρο (συνών.
τῇ προσηγουμένῃ) πολλαχ. Βαρῶ τὴν κάδη (πλήττω τὸ γά-
λα ἐντὸς τοῦ κάδου πρὸς ἐξαγωγήν τοῦ βουτύρου) Πε-
λοπν. (Μεσσ.) Τὸν βάρεσε πετρεᾶ (ἔπαθε διανοητικῶς) Λεξ.
Δημητρ. Τοῦ βάρεσε 'ς τὸ κεφάλι (ἔπαθεν ἐκ σκοτοδίνης
ἢ ἀποπληξίας) Πελοπν. (Ἀρκαδ. Δημητσάν.) Βάρεσε τὸ κε-

φάλι του (μετεμелήθη) Ἀρκαδ. Βαρῶ τὸ κεφάλι μου (φρον-
τίζω) Ἡπ. Βαρῶ τὸ πρόσωπο (ἀποξέω τὸ πρόσωπον τοῦ
δέρματος) Σῦρ. Τοῦ τὰ βάρεσα τσεκούρι (τοῦ τὰ εἶπα ἀπερι-
φράστως) Πελοπν. Βαρῶ τοῦ σύρμα (τηλεγραφῶ) Μακεδ.
(Ραδοχώρ.) Βάρει κ' ἔπαρ' (ἐπὶ διαρπαγῆς καὶ λεηλασίας)
Ἡπ. Βάρ' ἐμεῖς πέσ' ἐμεῖς, βάρει οἱ ἄλλοι πέσ' ἐμεῖς (ἐπὶ
τοῦ ἐν πάσῃ περιπτώσει ζημιουμένου) αἱ προστ. βάρει καὶ
πέσε λαμβάνονται ἀκλίτως) Λεξ. Ἐλευθερουδ. || Αἰνιγμ.

Μιὰ τσουλιὰ βαρεῖ τὴν ἄλλη, | γίνεται χαρὰ μεγάλη
(ὁ μύλος) Εὐβ. (Κάρυστ.) Καὶ ἀμτβ. ὑφίσταμαι πληγὴν
κοιν.: Ἐπεσα καὶ βάρεσα ἢ βάρεσα 'ς τὸ κεφάλι - 'ς τὸ χέρι
κττ. **β)** Μέσ. ἀλληλοπαθές: Βαρειῶνται τ' ἀρτιά (δια-
πληκτίζονται διὰ τῶν κεράτων) Πελοπν. (Μαζαίικ.) **γ)**
Ἀπροσ. ἐπέρχεται κατὰ νοῦν Λεξ. Δημητρ.: Μοῦ βάρεσε
νὰ κάμω τοῦτο ἢ ἐκεῖνο. **δ)** Ἡ προστ. βάρει ἐν συν-
εκφ. μετὰ τοῦ βάστα ἐπιρρηματ., ἀνευ ἀναπαύλας, ἀδια-
κόπως Ἰμβρ.: Πιάνον δὴ δ'λειά βάρει βάστα. Συνών.
χτυπῶ. **3)** Φονεύω σύννηθ.: Τὸν βάρεσαν τὸν δεῖνα
σύννηθ. Τὸ δεῖνα χόρτο τὰ βαρεῖ τὰ πρόβατα Πελοπν. (Φεν.)
|| Ἄσμι.

Κι ἂν σᾶς ροντήσ' ἡ μάννα μου, ἡ δόλμα ἡ ἀδιρφή μου,
μὴ βῆτι πῶς βαρέθηκα, πῶς εἶμι σκουτουμένους
Θεσσ. Συνών. σκοτῶνω. **β)** Θηρεύω σύννηθ.: Βα-
ρέσαμε πολὺ κυνήγι. Βάρεσα ἓνα λαγὸ σύννηθ. || Φρ. Βαρεῖ
'ς τὸν αἶρα ἢ 'ς τὸ φτερό (ἐπὶ ἀρίστου σκοπευτοῦ) Πελοπν.
(Μεσσ.) Συνών. κυνηγῶ, χτυπῶ. **4)** Πληγῶνω
κοιν.: Βαρέθηκε 'ς τὸν πόλεμο κοιν. Πιάστ'καν μὲ τὰ μα-
χαίρια κι βαρέθ'καν Εὐβ. (Στρόπον.) Τοῦ σαμάρ' βαρεῖ τοῦ
μ'λάρ' Αἰτωλ. || Ἄσμι.

Μὴ μὲ βαρῆς μὲ τὸν σπαθὶ κ' εἶμι γιατροῦς κι γιαῖνον,
βάραι μὲ τὰ μάτια σου ποῦ πέφτου κι ἀπιθαῖνον
Λέσβ. Συνών. λαβῶνω, πληγῶνω. **5)** Σκοπεύω
Πελοπν.: Βαρεῖ φοβερά, δὲν τοῦ γλυτώνει λαγός. Συνών.
σημαδεύω. **6)** Πυροβολῶ πολλαχ.: Βάρεσε μιὰ τουφε-
κιά. **7)** Ἀνορύσσω, ἐκσκάπτω, ὀρύσσω πολλαχ.: Βαρῶ
πηγάδι - φουρνέλλο κττ. Συνών. ἀνοίγω **Α 3** χτυπῶ.
8) Ἀροτριῶ Πελοπν. (Μεσσ.): Βαρῶ τὸ χωράφι.
Συνών. ὀργῶνω. **9)** Κάμνω ἐντομήν, χαράζω Μέγαρ.
κ.ά.: Βαράω τὸν πεῦκο νὰ βγάγῃ ρετσίνα. **10)** Ὁχεύω
Πελοπν. (Μεσσ.): Τὸ κριάρι βαρεῖ τὴν προβατῖνα. Συνών.
βατεύω, πηδῶ. **11)** Ὁδηγῶ ζῶα πρὸς βοσκήν ἢ ἄλ-
λον σκοπὸν Μύκ.: Φρ. Βαράω πρόβατα (βόσκω). **12)**
Προσβάλλω σύννηθ.: Βγῆκα ἔξω γιὰ νὰ μὲ βαρέσῃ λιγάκι ὁ
ἀέρας. Βάρεσε τὰ σπαρτὰ ἀρρώστια σύννηθ. || Φρ. Μὲ βάρισι
κρύους ἀέρας (παθὼν ἐδιδάχθη) Αἰτωλ. || Ἄσμι.

Τ' ἔχουν τῆς Πάτρας τὰ βουνὰ κι στέκουν μαραμμένα;
'κεῖνα βουρξὰς δὲν τὰ βαρεῖ κι ἀγέρας δὲν τὰ κρούει
αὐτόθ. Συνών. κρούω, χτυπῶ. **13)** Παίζω μουσικὸν
ὄργανον σύννηθ.: Φρ. Ἡ κοιλιά του βαράει ταμπουρά (ἐπὶ
τοῦ λιμώττοντος) σύννηθ. || Ἄσμι.

Ὅλα τὰ κάστρα χαίρονται κι ὅλα βαροῦν παιγνίδια,
τ' Ἀνάπλι κ' ἡ Μονοβασία στέκονται πικραμμένα
Πελοπν. (Μάναρ.)

Νὰ βγοῦν καὶ τὰ βλαχόπουλλα βαρῶντα τὴ φλογέρα
Πελοπν. (Σουθεν.) Καὶ κατὰ συνεκδοχὴν ἀμεταβάτως καὶ
ἐπὶ μουσικοῦ ὄργανου σύννηθ.: Βαρεῖ ἡ σάλπιγγα. Βαροῦν
τὰ βιολιά σύννηθ. Τὸ γιογκάρι βαρεῖ γιομάτα Πελοπν. (Καρυὰ
Κορινθ.) || Ἄσμι.

Γιὰ πέσ' μου τί τοῦ ζήλεψες αὐτοῦ τοῦ κάτω κόσμου;
εὐτοῦ βιολιά δὲν παίζονε, παιγνίδια δὲ βαροῦνε
(μοιρολ.) Πελοπν. (Τριφυλ.)

Πῶς δὲ βαροῦνε τὰ βιολιά, δὲ δαίζονε παιγνίδια;

(μοιρολ.) Ἰθάκ. Συνών. παίζω. 14) Ρίπτω Ζάκ. : Φρ. Βαρῆ πετρογῆς ἔς τὸν ἥλιο (ἐπὶ ἀέργου). 15) Κλέπτω πολλαχ. : Βαρᾶει πορτοφόλια πολλαχ. || Φρ. Βαρᾶει λάχανα ἐν τῇ συνθηματικῇ τῶν λωποδυτῶν γλώσσει, λωποδυτεῖ βαλάντια) Ἀθῆν. 16) Θερμαίνω τι διὰ τῆς ἀκτινοβολίας, ἐπὶ τοῦ ἡλίου Πελοπν. (Καλάβρυτ.) : Τὸν ἔβαλε τὸν καπνὸν νὰ τὸν βαρέσῃ ὁ ἥλιος. 17) Ὑπερτιμῶ ἢ ὑποτιμῶ ἐν δημοπρασίᾳ ἢ ἐν ἐμπορικῷ ἀνταγωνισμῷ πολλαχ. : Τὸ βάρεσε τὸ σπῆτι τόσες χιλιάδες δραχμὲς πολλαχ. || Φρ. Βαρᾶει τοῖς τιμῆς (προσφέρει τὰ εἶδη εἰς μικροτέρας τιμὰς) πολλαχ. Βαρᾶει τὸ χωριὸν (πλειοδοτεῖ ἐν τῷ δημοσίῳ πλειστηριασμῷ τοῦ φόρου του) Πελοπν. (Ἀρκαδ.) 18) Ἀνύω, διανύω Ζάκ. : Ἐσκέφτηκε νὰ πάρῃ μαζί τῃ ἑνα κουβάρι, ἑνα βελόνι καὶ τίποτις ἄλλο κ' ἐβάρειε δρόμο (ἐκ παραμυθ.)

19) Ἐπισπεύδω Βιθυν. Στερελλ. (Αἰτωλ.) : Οἱ ἀργάτις βαροῦν (ἐνν. τῇ δουλειᾷ) Αἰτωλ. 20) Ἐπιρρίπτω εἰς τινα τὸ βάρος, αἰτιῶμαί τινα Μακεδ. (Βέρ.) : Νὰ μὴ μὲ βαρῆς ἰμένα. β) Ὑποπτεύομαι τινα Μακεδ. (Βέρ.) : Βαρῆ τὸν δεῖνα. γ) Κατηγορῶ Μακεδ. (Βέρ.) : Βαρῆ τὸν κόσμον.

β) Ἀμτβ. 1) Ἐχω βάρος πολλαχ. : Ἐβαρεῖ καθόλου Ρόδ. Βαρῆ περὶ του (ἔχει περισσότερον βάρος) Κύπρ. || Φρ. Βαρῆ ἢ κισέ τ' (εἶναι πλούσιος. κισέ=κεσές=βαλάντιον) Λέσβ. Ὅσο βαρεῖ ἀξίζει (ἐπὶ ἀνθρώπου πολλοῦ λόγου ἀξίου) Κάρπ. Κύθν. || Παροιμ. Ἡ πέτρα ἔς τὸν τόπο τῆς βαρεῖ (ἕκαστος μεταξὺ τῶν οἰκείων καὶ γνωρίμων ἔχει σημαντικότητα ἢ ἕκαστον πρᾶγμα εἰς τὴν οἰκείαν θέσιν ἔχει ἀξίαν) πολλαχ. β) Εἶμαι βαρύτερος Πόντ. (Ἰνέπ.) : Ἄσμ.

Ἡ ξενιτεὶα κὶ ὁ θάνατος κ' ἢ ζωντοχωρισία, τὰ τριὰ ἔς σὸ ζῦγι τὰ βαλαν κ' ἢ ξενιτεὶα βαρίζει.

γ) Μεταφ. ἔχω ἀξίαν Μακεδ. (Καταφύγ.) 2) Ἐπιδεινοῦται ἢ κατὰστασις μου Κύπρ. Λέσβ. κ.ά. : Ἐβάρησεν ὁ ἄρρωστος. 3) Ἐνσκήπτω Ἀθῆν. Ἡπ. Στερελλ. (Μεσολόγγ.) κ.ά. : Φρ. Βαρῶ ἔς τὸ χορτάρι (ἀρχίζω νὰ βόσκω, ἐπὶ μικρῶν ζώων) Ἀθῆν. Βάρεσε ἢ μπασιὰ (ἤρχισε ἢ πλημύρα) Μεσολόγγ. || Ἄσμ.

Ἡρθε καιρὸς κὶ ἀντίκαιρος καὶ χρόνος ὠρτισμένος καὶ βάρεσε τὸ μόλυσμα, ἢ ἔρημη πανούκλα

Ἡπ. Συνών. πέφτω. 4) Ἀνατέλλω πολλαχ. : Βάρεσε ὁ ἥλιος-τὸ φεγγάρι πολλαχ. Βαρῶντα οὐ ἥλιους (μὲ τὴν ἀνατολήν τοῦ ἡλίου) Αἰτωλ. Ἀντίθ. βασιλεύω, βονυτῶ, δύω. β) Φεγγοβολῶ Ἡπ. : Ἄσμ.

Ἐχεις τὰ μάτια σὰν ἐλαίς, μέσα βαροῦν ἀχτιδες, ἔχεις κοντάρια τσίνορα, βαροῦν τοὺς σεβδαληδες.

5) Κλίνω, ἀποκλίνω Ἡπ. Κίμωλ. κ.ά. : Ὁ καιρὸς βαράει ἔς τὸ μαῖστρο Κύθν. Τὸ φόρτωμα βαρεῖ δεξιὰ Ἡπ. Τὸ χροῦμα βαρεῖ πρὸς τὸ κόκκινο αὐτόθ. Συνών. γέρνω.

β) Στρέφομαι πρὸς κατεύθυνσίν τινα Ἡπ. Στερελλ. (Αἰτωλ.) : Τὸν ποντάμ' βάρισι πέρα Αἰτωλ. || Φρ. Βαρᾶω δεξιὰ, βαράω ξερβιά (περιπλανῶμαι ἀναζητῶν τι) Ἡπ. γ) Ἐξικνοῦμαι, φθάνω Πελοπν. κ.ά.—Λεξ. Δημητρ. : Ξεχείλισε τὸ ποτάμι καὶ βάρεσε ἔς τὴν στράτα Πελοπν. Τὸ νερὸ βάρεσε μέχρι τὸ μύλο Λεξ. Δημητρ. 6) Καταφέρομαι, πίπτω Μακεδ. Στερελλ. (Αἰτωλ.) : Βάρισι τὸν χιόν' ὄγ' πιθαμὲς Μακεδ. β) Ἐξοκέλλω Στερελλ. (Αἰτωλ.) : Τὸν βαπῶρ' βάρισι διὰ ξηρᾶς. 7) Περιφέρομαι, περιπατῶ, κἀνω βόλτες Στερελλ. (Αἰτωλ.) : Βάρισι πέρα, βάρισι δῶθι. || Φρ. Βαρῶ βόλτις (περιφέρομαι ἐδῶ κ' ἐκεῖ). 8) Προσπαθῶ Μακεδ. (Καταφύγ.) : Βάρισα πουλύ. 9) Παράγω ἡχόν, κροτῶ, ἡχῶ κοιν. : Βαρᾶει ἢ καμπάνα-τὸ ρολοὶ κττ. || Ἄσμ.

Ἀγνάντια ἀπὸ τὰ μάτια μου μὴν κάθεσαι, ψυχὴ μου, γιατί βαροῦν οἱ φλέβες μου καὶ τρέμει τὸ κορμὶ μου

Ἡπ. 10) Σημαίνω κοιν. : Βάρεσε τὸ ρολοὶ δώδεκα. Βάρεσε μεσημέρι.

Γ) Μέσ. 1) Αἰσθάνομαι ὄκνον, δὲν ἔχω ὄρεξιν κοιν. : Βαρῆται καὶ νὰ φάῃ. Ἄν δὲν βαρεθῶ, θὰ ἔρθω κοιν. || Φρ. Δὲ βαρεῖσαι ! (ἐπὶ ἐσχάτης ἀδιαφορίας). Ἄν δὲ βαρεῖται ! (συνών. τῇ προηγουμένῃ) κοιν. Μοῦ βαρεῖται (βαρύνομαι) Πελοπν. (Μάν.) β) Μὲ ἐνοχλεῖ τι, ἀηδιάζω τι, μοῦ ἀπαρέσκει τι κοιν. : Βαρῆται κἀνεὶς ὅλο τὸ ἴδιο φρεῖ. Βαρῆμαι νὰ τὸν ἀκούω. Τὸν βαρειοῦνται κ' οἱ δικοὶ του. Βαρῆθηκα τῇ ζωῇ καὶ θέλω νὰ πεθάνω. || Γνωμ. Τὸ πολὺν τὸ Κύριε ἐλέησον τὸ βαρεῖται κὶ ὁ Θεὸς (διὰ τὴν σημ. ἰδ. ἀνωτέρω 1γ). γ) Ἀπαυδῶ, ἀποκάμνω κοιν. : Βαρῆθηκα νὰ στέκωμαι τόση ὥρα ἔς τὰ πόδια. Βαρῆθηκα νὰ δουλεύω ὅλη μέρα κοιν. || Ἄσμ. Δὲν ἐβαρέθης, μοῖρα μου, ἔς τὰ μ' ἔχεις καμωμένα καὶ θέλεις νὰ χωρίσουμε τὰ δυὸ τ' ἀγαπημένα ;

Μεγίστ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀποστένω 4. δ) Καταλαμβάνομαι ὑπὸ ἀνίας, δυσθυμῶ Σῦρ. : Βαρῆμαι ὅλη μέρα μονάχος. 2) Φεῖδομαι, λυποῦμαι Ζάκ. Πελοπν. (Γορτυν.) κ.ά. : Γνωμ.

Ὅποιος βαρεῖται γόνατα, κοιλά του δὲ χορταίνει Ζάκ. Ὅποιος βαρεῖται τὰ πόδια του, πεθυμᾷ τὸ στόμα του (συνών. τῇ προηγουμένῃ) Γορτυν.

Δ) Μετοχ. 1) Ὁ ὑπερόγκως ἐπιβεβαρημένος Χίος.

2) Θηλ., ἔγκυος πολλαχ. Διὰ τὴν σημ. πβ. ἀρχαίαν χρῆσιν τοῦ βαρύνομαι παρὰ Ξενοφ. Ἀπομνημ. 2, 2, 5 «ἢ δὲ γυνὴ ὑποδεξαμένη τε φέρει τὸ φορτίον τοῦτο βαρυνομένη τε καὶ κινδυνεύουσα περὶ τοῦ βίου». Συνών. ἰδ. ἐν λ. βαρένω Γ 1. 3) Ὁ ὑποστάς πληγῆμα, κτύπημα κοιν. : Φρ. Βαρεμένο γάλα (τὸ ἀποβουτυρωμένον) κοιν. Βαρεμένη φέττα (ἢ παραγομένη ἀπὸ γάλα ἀποβουτυρωμένον) Σκῦρ.

4) Πληγωμένος, τραυματισμένος σύνθηθ. : Στρατιώτης βαρεμένος. Πουλὶ βαρεμένο σύνθηθ. || Ἄσμ.

Ὅλοι σας ἀποθάνετε γιεροὶ γῇ βαρισμένοι, γιὰ τὴν δατριίδα θλιβεροὶ καὶ κατακουρασμένοι (γῇ=ῆ) Κρήτ. 5) Ἐρωτόληπτος Ἡπ. : Εἶναι ὁ δεῖνα βαρεμένος ἔς τὸ κορίτσι. Συνών. ἐρωτοχτυπημένος.

6) Ἀδιάθετος, ἄρρωστος Μῆλ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) κ.ά. : Ὅδεν εἶναι βαρούμενη, δὲ ῥημοχωνεύγει τὸ φρεῖ Ἀπύρανθ.

7) Ὁ αἰσθανόμενος ἀνίαν Θράκ. (Μάδυτ.) 8) Ὁ κατεχόμενος ὑπὸ ὄκνου Λέσβ. 9) Δυσηρεστημένος Κεφαλλ. 10) Περιφρονημένος Σύμ. : Παροιμ. φρ. Ὁ βαρεμένος τοῦ σπιτιοῦ νοικοκύρης (ἐπὶ τοῦ περιφρονουμένου μὲν, ἀλλ' ὕστερον ὑπερβάλλοντος τοὺς πρὶν ἀνωτέρους του). Πβ. βαρεάζω, βαρένω.

βάρωμαν τό, Πόντ.

Ἐκ τοῦ ρ. *βαρώνω.

Βάρος, ἄχθος : Βάρωμαν ἐγένουσον. || Φρ. Βάρωμαν τῆς γῆς (ἄχθος ἀρούρης).

βαρώμι τό, Ἡπ. βαρύμι Πελοπν. (Μάν.)

Ἐκ τῶν οὐσ. βάρος καὶ ὤμος. Τὸ βαρώμι κατ' ἐπίδρασιν τοῦ βαρύς.

1) Τὸ ἐπὶ τῶν ὤμων τιθέμενον βάρος Ἡπ. : Ἄσμ. Ἐσὺ βαρώμι δὲ βαστᾷς, βουνὸ δὲν ἀνεβαίνεις.

2) Πρᾶγμα ἐν γένει βαρὺ Πελοπν. (Μάν.)

βὰς ἐπιφών. Εὐβ. (Πλατανιστ.)

Λέξις πεποιημένη.

Ἐκφράζει θαυμασμόν : Βὰς, Παναγιά μου, τί ζέστη εἶν' αὐτή !

βάσα ἢ, Τσακων.

Ἀγνώστου ἐτύμου.

Βάδι, ὁ ἰδ.

